

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 122 | 17-23 oktober 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 725 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

18 oktober: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) beschuldigt Turkije van de detentie van 167 rechters en aanklagers na een mislukte staatsgreep in juli 2016 en beval de Turkse regering om een schadevergoeding te betalen aan elke aanvrager. De uitspraak kwam bovenop zes eerdere soortgelijke uitspraken en het aantal rechters en openbare aanklagers van wie de verzoeken door het EHRM in hun zaken tegen Turkije zijn toegewezen, is gestegen tot 847.

18 oktober: De autoriteiten laten de Koerdische politica Gülser Yıldırım vrij, vier maanden nadat ze voorwaardelijk vrijkwam.

21 oktober: De Turkse Medische Vereniging (TTB) heeft een rapport uitgebracht waarin staat dat de gezondheidstoestand van de gevangene Koerdische politicus Aysel Tuğluk snel is verslechterd en dat in de

gevangenis geen goede behandeling kan worden gegeven.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

Provinciale gouverneurs en andere lokale autoriteiten hebben de volgende algemene verboden op bijeenkomsten in de open lucht opgelegd:

Datum	Gouverneur	Duur
19 oktober	Muş	15 dagen
19 oktober	Diyarbakır	1 dag
20 oktober	Adıyaman	10 dagen
20 oktober	Şanlıurfa	3 dagen
20 oktober	Gaziantep	7 dagen
20 oktober	Tunceli	4 dagen
20 oktober	Bitlis	15 dagen
20 oktober	Şırnak	2 dagen
20 oktober	Bingöl	15 dagen
20 oktober	Elazığ	7 dagen
23 oktober	Şanlıurfa	15 dagen

De algemene verboden werden vooral uitgevaardigd in overwegend Koerdische steden, kennelijk in afwachting van mogelijke protesten die zouden kunnen worden uitgelokt door beschuldigingen dat het Turkse leger chemische wapens heeft gebruikt in zijn strijd tegen de

verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK) in Noord-Irak.

17 oktober: De politie in Ankara greep in bij een arbeidersprotest en hield 28 mensen kort aan.

19 oktober: De politie in Istanbul greep in bij een studentenprotest en hield twee mensen aan.

20 oktober: De politie in Gaziantep hield acht mensen aan vanwege hun deelname aan een Newroz-viering. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

20 oktober: De politie in Istanbul greep in bij een protest over beschuldigingen dat het Turkse leger chemische wapens zou hebben gebruikt in Noord-Irak en hield 37 mensen kort aan.

20 oktober: De gendarmerie in Amasya hield drie dorpelingen aan die protesteerden tegen de bouw van een industrieel complex.

21 oktober: De politie in Istanbul greep in bij een demonstratie over zieke gevangenen en hield de activisten Fince Akman en Cemile Karakaş kort vast.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

17 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft journalist Yusuf Karadaş veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding aan een defensiebedrijf naar aanleiding van een door hem geschreven opiniëcolumn.

17 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft besloten de toegang te blokkeren tot ten minste drie nieuwsberichten over openbare aanbestedingen die zijn gegund aan een bedrijf dat dicht bij de president staat.

17 oktober: Een rechtbank in Diyarbakır sprak 11 leden van de orde van advocaten vrij die terechtstonden wegens hun gezamenlijke verklaring over de verjaardag van de Armeense Genocide.

17 oktober: Een rechtbank in Istanbul besloot de toegang tot een nieuwsbericht over de opmerkingen van een oppositieparlementariër die kritiek had op regeringsgezinde kranten te blokkeren.

18 oktober: De president ondertekent een wet die voorziet in maximaal drie jaar gevangenisstraf voor degenen die schuldig worden bevonden aan het online verspreiden van "verkeerde informatie".

18 oktober: Aanklagers in Istanbul starten een onderzoek naar journaliste Pınar Gayıp vanwege haar commentaar op sociale media over een mijnexplosie in het noorden van Turkije. Gayıp werd door de politie van Istanbul opgeroepen voor een verhoor.

19 oktober: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de Turkse toezichthouder op de omroep, heeft het pro-oppositie station TELE 1 een uitzendverbod van drie dagen opgelegd vanwege de uitlatingen van een oppositiepoliticus die kritiek had op het overheidsagentschap voor religieuze zaken (Diyanet). Als de sanctie in de toekomst wordt herhaald, zal dit ertoe leiden dat de zendvergunning van de zender wordt ingetrokken.

19 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft de journalisten Görkem Kınacı, Uğur Şahin en Uğur Koç vrijgesproken die terechtstonden wegens een nieuwsbericht over een rechter van het Constitutionele Hof.

20 oktober: Een rechtbank in Van veroordeelt de Koerdische muzikante Şilan Dora tot één jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda in een lied dat zij zong op een bijeenkomst. De rechtbank heeft de uitvoering van het vonnis opgeschort.

20 oktober: Aanklagers in Ankara stellen een onderzoek naar de prominente mensenrechtenactiviste Şebnem Korur Fincancı omdat zij terroristische propaganda zou hebben verspreid en de staat zou hebben geringschattend, naar aanleiding van haar opmerkingen over beschuldigingen dat Turkije chemische wapens zou hebben gebruikt in zijn strijd tegen de vogelvrije Koerdische Arbeiderspartij (PKK).

20 oktober: Aanklagers in İzmir starten een onderzoek naar journalist Bahattin Seçilir naar aanleiding van een nieuwsbericht over een gewapende aanval waarbij vorig jaar een HDP-medewerker om het leven kwam.

20 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft journalist Mehmet Kızmaz en de krant Cumhuriyet veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding aan een regeringsgezinde stichting voor de publicatie van een nieuwsbericht over hem.

20 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft besloten de toegang tot een opiniestuk, een nieuwsbericht en een

tweet over beschuldigingen van corruptie aan het adres van regeringslid Zehra Taşkesenlioğlu te blokkeren.

21 oktober: Een rechtbank heeft journalist Mehmet Emin Kurnaz veroordeeld tot 11 maanden en 20 dagen gevangenisstraf voor het beledigen van de president en zijn uiterst rechtse bondgenoot in een reportage van mei 2021 over beschuldigingen van samenspanning tussen maffia en staat. De rechtbank schortte de uitvoering van het vonnis op.

21 oktober: De politie in Istanbul hield een persoon aan die slogans tegen de president riep voor een gerechtsgebouw.

21 oktober: Een rechtbank in İzmir besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen dat een lid van de regeringspartij 11 kiezers in zijn huis had geregistreerd.

21 oktober: De vereniging voor vrijheid van meningsuiting (İFÖD) meldt dat Turkije in 2021 107.706 websites en domeinen en 5.436 URL's met nieuwsberichten heeft verboden.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

20 oktober: Aanklagers in Ankara zijn een onderzoek gestart naar de prominente mensenrechtenactiviste Şebnem Korur Fincancı omdat zij terroristische propaganda zou hebben verspreid en de staat zou hebben beledigd, naar aanleiding van haar opmerkingen over beschuldigingen dat Turkije chemische wapens zou hebben gebruikt in zijn strijd tegen de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK).

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

18 oktober: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft Turkije veroordeeld wegens de detentie van 167 rechters en aanklagers na een mislukte staatsgreep in juli 2016, en de Turkse regering veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding aan elke eiser. De uitspraak kwam bovenop zes eerdere soortgelijke uitspraken en het aantal rechters en aanklagers van wie het EHRM de verzoeken in hun zaken tegen Turkije heeft toegewezen, is gestegen tot 847.

21 oktober: De Raad van State heeft besloten 178 rechters en aanklagers die uit hun ambt waren gezet wegens hun vermeende banden met de Gülen-beweging, weer aan te stellen.

KOERDISCHE MINDERHEID

17 oktober: Een rechtbank in Diyarbakır heeft de Koerdische politica Leyla Güven veroordeeld tot 11 jaar, zeven maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda.

18 oktober: De autoriteiten hebben de Koerdische politica Gülser Yıldırım vrijgelaten, vier maanden nadat zij voorwaardelijk vrijkwam.

19 oktober: De politie in Van houdt plaatselijke HDP-leden Muhittin Üzümcüoğlu, Abdullah İşleyen, Şemsettin Esen en Mürsel Sayiner aan.

20 oktober: Een rechtbank in Van veroordeelde de Koerdische muzikante Şilan Dora tot één jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda in een lied dat zij zong op een bijeenkomst. De rechtbank schortte de uitvoering van het vonnis op.

20 oktober: De politie in Gaziantep hield acht mensen aan wegens hun deelname aan een Newroz-viering. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

21 oktober: De Turkse Medische Vereniging (TTB) publiceert een rapport waarin staat dat de gezondheidstoestand van de gevangenen Koerdische politicus Aysel Tuğluk snel is verslechterd en dat in de gevangenis geen goede behandeling kan worden gegeven.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

21 oktober: Een gevangenis in Kocaeli weigerde kankerpatiënt Ahmet Dizlek goede zorg.

21 oktober: Een gevangenis in Diyarbakır legde gevangene Yunus Özak een disciplinaire straf op vanwege de inhoud van zijn brief en stuurde hem 11 dagen naar een eenpersoonscel.

21 oktober: De bewakers in een vrouwengevangenis in Bayburt namen persoonlijke bezittingen van

gedetineerden Delila Roj Erkmen en Neslihan Çetin in beslag.

23 oktober: Een gevangenis in İzmir legde een gedetineerde een bezoekverbod van drie maanden op vanwege zijn opmerkingen aan een familielid tijdens een visitatie.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

21 oktober: De Turkse kustwacht heeft 78 migranten gered die door Griekenland op zee waren teruggedreven.

FOLTERING EN MISHANDELING

18 oktober: De bewakers van een vrouwengevangenis in Diyarbakır hebben gevangene Sariye Taşkesen fysiek mishandeld omdat zij weigerde zich te laten fouilleren.

23 oktober: De politie in Ankara gebruikte buitensporig geweld toen zij ingreep bij een protest tegen een mijnexplosie in Noord-Turkije, waarbij de ribben van een demonstrant, Hasan Akman, werden gebroken.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

18 oktober: Berichten in de pro-Koerdische media beweerden dat Turkije een chemische aanval heeft uitgevoerd op militanten van de vogelvrij verklaarde Koerdische Arbeiderspartij (PKK). De Turkse regering ontkende de beschuldiging.